

Kako napisati pripremu za izvođenje nastavne jedinice iz fizike

Nataša Erceg¹

Priprema za izvođenje nastavne jedinice dio je nastavnog kurikula, koji obuhvaća preciznu i sustavnu ukupnost planiranog odgoja i obrazovanja [1]. Pojmovi koji se navode u okviru glavnih sastavnica pripremanja nastavne teme [2] pa tako i u okviru sastavnica suvremenog kurikula, nisu određeni na način da su usklađeni u hrvatskoj pedagoškoj literaturi ni u službenim dokumentima koji se koriste u odgojno-obrazovnom sustavu [3], a jedan od načina na koji ih možemo formulirati je sljedeći [3].

Cilj nastavne jedinice općeniti je iskaz o namjeri koju se želi ostvariti odgojno-obrazovnim kurikulumom u okviru zadane teme na jednom školskom satu.

Očekivana postignuća² su konkretni iskazi o učeničkim zadaćama na određenim sadržajima te spadaju u nižu razinu ciljeva. Primjer klasifikacije prikazan i razrađen u [2], u skladu je s Bloomovom taksonomijom očekivanih postignuća [4] te sadrži kategorije **obrazovnih** (kognitivnih i psihomotoričkih) i **odgojnih** postignuća.

Ishodi učenja su stvarno postignuti rezultati koje je osoba postigla učenjem i dokazala nakon učenja.

Vrednovanje ishoda je prosuđivanje razine postignutih ishoda učenja pomoću odgovarajućih pitanja i zadataka.

Organizacija i tijek nastavnog procesa neposredno su uvjetovani očekivanim postignućima. Organizacija poučavanja i učenja [2] ostvaruje se planiranjem nastavnih metoda i postupaka, socioloških oblika rada, nastavnih sredstava i pomagala neophodnih za primjenu metoda poučavanja koje će omogućiti učenicima ostvarenje postignuća (tablica 1) te korištenjem odgovarajuće stručne i znanstvene literature.

Razrada tijeka nastavnog procesa [2] podrazumijeva **vremensko planiranje** uvodnog, središnjeg i zaključnog dijela nastavnog sata, planiranje aktivnosti nastavnika i učenika u okviru svakog od navedenih dijelova sata te planiranje izgleda ispisane **školske ploče**. **Aktivnosti nastavnika** se odnose na nastavne postupke u okviru odgovarajuće nastavne metode. **Aktivnosti učenika** su očekivani učenički odazivi na aktivnosti nastavnika, kao npr. slušanje usmenog izlaganja, odgovaranje na postavljena pitanja i postavljanje vlastitih pitanja, raspravljanje, promatranje, istraživanje, mjerenje, crtanje, pisanje, rješavanje zadataka, rad na tekstu itd.

¹ Autorica je viši asistent na Odjelu za fiziku Sveučilišta u Rijeci, e-pošta: nerceg@phy.uniri.hr

² U kategoriji ciljeva, osim pojma očekivanih postignuća preuzetog iz Nacionalnog okvirnog kurikulumu za predškolski odgoj i obrazovanje te opće obvezno i srednjoškolsko obrazovanje (<http://public.mzos.hr/Default.aspx?sec=2685>), koriste se pojmovi odgojno-obrazovnih postignuća u Nastavnom planu i programu za osnovnu školu (<http://public.mzos.hr/Default.aspx?sec=2197>) te obrazovni ishodi u Ispitnim katalozima za državnu maturu (http://dokumenti.ncvvo.hr/Ispitni_katalozi_13-14/Hrvatski/IK-fiz.pdf).

Tablica 1. *Nastavne metode i postupci, sociološki oblici rada te nastavna sredstva i pomagala u nastavi fizike*

Nastavne metode	Primjeri nastavnih postupaka pridruženih odgovarajućim metodama	Sociološki oblici rada	Primjeri nastavnih sredstava i pomagala
<p>Verbalne:</p> <ul style="list-style-type: none"> – monološka (usmeno izlaganje) – dijaloška (dvosmjerno komuniciranje) – višesmjerna (višesmjerno komuniciranje) <p>Vizualne:</p> <ul style="list-style-type: none"> – dokumentacijske – demonstracijske – laboratorijske / eksperimentalne, – operacijske / praktične/ radne 	<ul style="list-style-type: none"> – opisivanje, pripovijedanje, objašnjavanje – postavljanje pitanja tijekom ispravka domaće zadaće, tijekom obrade nove teme, tijekom pokusa i mjerenja, tijekom vrednovanja i sl. – diskutiranje, raspravljanje – prezentiranje pisane i grafičke dokumentacije te informacija u različitim medijima – demonstriranje pokusa, predmeta, pojava – usmjeravanje učenika tijekom samostalnog planiranja izvođenja, izazivanja pojave, promatranja/ mjerenja, istraživanja, izvođenja zaključaka/ zakonitosti – crtanje, pisanje, usmjeravanje učenika tijekom samostalnog rada na tekstu i rješavanja zadataka, . . . 	<ul style="list-style-type: none"> – frontalni – grupni (3–5 učenika) – timski (za razliku od grupnog rada, podrazumijeva definiranje uloga svakoga člana tima) – partnerski / rad u paru – mentorski (individualni i individualizirani) 	<p>Nastavna sredstva (nosioci informacija):</p> <ul style="list-style-type: none"> – PowerPoint prezentacija – ispisana školska ploča – ispisane prozirnice – udžbenik – zbirka zadataka – sredstva za izvođenje pokusa, . . . <p>Nastavna pomagala (prenosioci informacija):</p> <ul style="list-style-type: none"> – računalo – LCD projektor – grafoskop – pomagala za pisanje i crtanje (školska ploča, krede, pribor za crtanje, bilježnica, prozirnice, . . .)

Slijedi **primjer pripreme** za izvođenje konkretne nastavne jedinice iz fizike.

I.

Naziv škole: _____

Smjer: Prirodoslovno-matematički

Razred: 2.

Nadnevak: _____

PRIPREMA ZA IZVOĐENJE NASTAVNE JEDINICE IZ FIZIKE

Ime i prezime nastavnika/ ce: _____

Nastavno područje (predmet): Fizika

Nastavna cjelina: Električni naboj i sila

Nastavna tema: Gibanje elektrizirane čestice u električnom polju

Tip nastavnog sata: Obrada novih nastavnih sadržaja

II.

OČEKIVANA POSTIGNUĆA I NJIHOVO VREDNOVANJE

Cilj nastavne teme: Osposobiti učenike za primjenu temeljnih fizikalnih spoznaja vezanih uz gibanje elektrizirane čestice u električnom polju, potrebnih za razumijevanje prirodnih pojava u svakodnevnom životu

Ključni pojmovi: Elektrizirana čestica, električno polje, gibanje.

Obrazovna postignuća: Učenik će biti u stanju:

- usporediti gibanje naboja u električnom polju s gibanjima tijela uz površinu Zemlje, tj. sa slobodnim padom i hitcima
- opisati putanje gibanja naboja u električnom polju u različitim primjerima
- nacrtati vektor rezultantne sile koja djeluje na elektriziranu česticu u električnom polju te vektore akceleracije i brzine čestice u odgovarajućim točkama putanje
- objasniti gibanje naboja u električnom polju u različitim primjerima, opisom pojmova vezanih uz odgovarajuća gibanja
- primijeniti znanje o gibanju naboja u električnom polju na konkretnim primjerima te mjeriteljska načela i pravila pri rješavanju numeričkih primjera

Odgojna postignuća: Učenik će:

- steći osjećaj zadovoljstva i vlastite vrijednosti nakon uspješnog razumijevanja gradiva ili riješenog zadatka
- uvažiti tuđi način razmišljanja i zaključivanja i time stvoriti ugodno stvaralačko ozračje
- izgraditi pozitivan odnos prema radu koji donosi konkretne rezultate

Vrednovanje obrazovnih ishoda: Ostvaruje se pitanjima koja nastavnik postavlja vodeći raspravu tijekom nastavnog procesa, zadavanjem numeričkih primjera i domaće zadaće te zahtijevanjem kritičke analize rješenja problema (vidi točku IV)

III. ORGANIZACIJA NASTAVNOG PROCESA

Nastavne metode:

- metoda demonstracije pokusa – pri ponavljanju i obradi nastavnog sadržaja
- višesmjerna metoda rasprave – pri ponavljanju i obradi nastavnog sadržaja te analizi rješenja problema
- metoda usmenog izlaganja – prilikom tumačenja i pri oblikovanju zaključaka čime se upućuje na konvergentno razmišljanje
- operacijska metoda crtanja i pisanja – učenik prepisuje s projekcijskog platna i ploče te radi osobne zabilješke
- operacijska metoda rješavanja zadataka – učenici samostalno rješavaju postavljeni zadatak u svoje bilježnice, a nakon toga jedan učenik zadatak rješava na ploči

Socijalni oblici rada:

- frontalni – tijekom čitavog nastavnog procesa
- individualni – tijekom učeničkog crtanja odgovarajućih vektora i rješavanja zadataka

Nastavna sredstva i pomagala

Nastavna sredstva:

- nosioci informacija (PowerPoint prezentacija, udžbenik, zbirka zadataka)
- sredstva za izvođenje pokusa (loptica)
- prenosioци informacija (računalo, LCD projektor)

Nastavna pomagala:

- pomagala za pisanje i crtanje (školska ploča/ projekcijsko platno, krede, bilježnice, olovke)

Popis literature:

– za učenike:

⋮

– za pripremanje nastavnika/ ce:

⋮

IV.

TIJEK NASTAVNOG PROCESA

	Aktivnost nastavnika	Aktivnost učenika
Uvodni dio (otvaranje problema)	<p>Nastavnica postavlja pitanja učenicima radi kratkog ponavljanja gradiva vezanog uz gibanja u Zemljinom gravitacijskom polju (pritom demonstrira pokuse s lopticom);</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>Prisjetite se kako će se gibati loptica koju ispustite iz ruke iznad površine Zemlje (otpor zraka ćemo zanemariti). Demonstrirati pokus s lopticom.</i> – <i>Zašto se loptica giba? Što djeluje na nju? Pod utjecajem koje sile se giba?</i> – <i>Kako zovemo jednoliko ubrzano pravocrtno gibanje pod utjecajem sile teže?</i> – <i>Kako se zovu gibanja uz površinu Zemlje, nastala izbacivanjem tijela?</i> – <i>Koje su vrste hitaca i kako nastaju? Demonstrirati pokus s lopticom.</i> 	<p>Učenici promatraju pokuse i odgovaraju na postavljena pitanja³;</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>Jednoliko ubrzano pravocrtno.</i> – <i>Na lopticu, i na sva druga tijela, Zemlja djeluje silom težom.</i> – <i>Slobodan pad.</i> – <i>Hitci.</i> – <i>Horizontalni hitac nastaje horizontalnim izbacivanjem tijela, vertikalni hitac prema gore ili prema dolje nastaje vertikalnim izbacivanjem tijela prema gore ili prema dolje, kosi hitac nastaje izbacivanjem tijela pod kutom.</i>
Središnji dio (konstruiranje modela)	<p>Nastavnica postavljajući pitanja vodi učenike kroz raspravu, ističe točne odgovore formulirajući zaključke te na taj način dolazi do objašnjenja gibanja elektrizirane čestice u električnom polju (svaki zaključak je popraćen prikazivanjem odgovarajućih bilješki pomoću PowerPoint prezentacije);</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>Analogno gibanju tijela određene mase u Zemljinom gravitacijskom polju, danas ćemo izučavati</i> <p>Gibanje elektrizirane čestice u električnom polju⁴</p>	<p>Učenici raspravljaju odgovarajući na postavljena pitanja i postavljajući vlastita pitanja, slušaju objašnjenja, samostalno crtaju vektore i zapisuju bilješke uspoređujući ih s onima na projekcijskom platnu;</p>

³ Pojedini očekivani učenički odgovori su u pripremi napisani u skraćenom obliku, dok se u realnoj situaciji od učenika uvijek očekuju odgovori punim rečenicama.

⁴ Tekst označen podebljano učenici zapisuju u svoje bilježnice, kao i natuknice i slike sa *slajdova* PowerPoint prezentacije, te zadatke riješene na školskoj ploči.

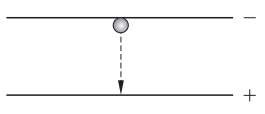
Središnji dio (konstruiranje modela)	<p>– U narednim primjerima moći ćemo zanemariti silu težu, tj. pretpostavit ćemo da je $\mathbf{F}_g \approx \mathbf{0}$</p> <p>Primjer 1. Prikazati sliku na prvom slajdu PowerPoint prezentacije</p> <p>– Na slici su prikazani dijelovi dviju paralelnih ploča koji su daleko od rubova i koji su elektrizirani nabojem jednakih iznosa, ali suprotnih predznaka.</p> <p>– Kakvo je električno polje između tih ploča?</p> <p>– Što znači da je električno polje homogeno?</p> <p>– Kako ćemo prikazati električno polje među pločama?</p> <p>– Ako se elektrizirana čestica nalazi u električnom polju, hoće li na nju djelovati sila?</p> <p>– O kojoj sili je riječ?</p> <p>– Djeluje li još koja sila na elektriziranu česticu u električnom polju, ako smo zanemarili silu težu?</p> <p>– Dakle, kolika je rezultanta?</p> <p>– Kako će se čestica gibati pod utjecajem stalne sile?</p> <p>– Kada bi se čestica gibala nejednoliko ubrzano?</p> <p>– Bi li električno polje u tom slučaju bilo homogeno? Kakvo bi bilo?</p> <p>– Koji ima smjer i kako je orijentiran vektor akceleracije elektrizirane čestice?</p> <p>– Je li akceleracija elektrizirane čestice jednaka tijekom njezinog gibanja u električnom polju?</p> <p>– Opiši iznos, smjer i orijentaciju vektora brzine.</p>	<p>– Homogeno.</p> <p>– Homogeno električno polje je u svakoj točki jednako, tj. u svakoj točki ima jednak iznos, smjer i orijentaciju.</p> <p>– Homogeno električno polje prikazat ćemo električnim silnicama koje moraju biti paralelne, jednako udaljene i orijentirane od pozitivne prema negativnoj ploči.</p> <p>– Da.</p> <p>– Riječ je o električnoj sili.</p> <p>– Ne.</p> <p>– Rezultantna sila je jednaka električnoj sili.</p> <p>– Jednoliko ubrzano pravocrtno prema dolje.</p> <p>– Kada bi se rezultantna sila mijenjala tijekom gibanja.</p> <p>– Nehomogeno.</p> <p>– Vertikalno prema dolje.</p> <p>– Da.</p> <p>– Smjer i orijentacija brzine podudaraju se sa smjerom i orijentacijom akceleracije, a iznos brzine se povećava proporcionalno s vremenom.</p>
--------------------------------------	--	--

Središnji dio (konstruiranje modela)	<p>Primjer 2. Prikazati sliku na drugom slajdu PowerPoint prezentacije.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Zamislamo da negativno elektriziranu česticu, primjerice elektron, horizontalno ubacimo u homogenu električno polje početnom brzinom v_0 – Koja krivulja će predstavljati putanju gibanja nabijene čestice? – S kojim gibanjem uz površinu Zemlje možemo usporediti ovo gibanje elektrizirane čestice u el. polju? – Sada će nam biti lakše odgovoriti od kojih je gibanja sastavljeno ovo složeno gibanje? – Koje sile djeluju na elektriziranu česticu u svakoj točki putanje? – Koji dio složenog gibanja ona uzrokuje? – Kako biste nacrtali vektor akceleracije u toj točki? – Je li vektor akceleracije jednak u svakoj točki putanje? – Zašto? – Kako biste nacrtali vektor brzine u toj točki? – Mijenja li se iznos brzine čestice tijekom gibanja i kako? – Zašto? <p>Primjer 3. Prikazati sliku na trećem slajdu PowerPoint prezentacije.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Kako će izgledati putanja gibanja elektrizirane čestice u električnom polju, ako čestica ima početnu brzinu orijentiranu vertikalno prema gore? – S kojim gibanjem uz površinu Zemlje možete usporediti ovakvo gibanje nabijene čestice u el. polju? 	<ul style="list-style-type: none"> – Parabola. – S horizontalnim hitcem. – Od jednolikog pravocrtnog gibanja u horizontalnom smjeru i jednoliko ubrzanog gibanja prema dolje. – Električna sila, koja je ujedno rezultatna sila. – Jednoliko ubrzano gibanje prema dolje. – Vertikalno prema dolje. – Da. – Jer je rezultatna sila konstantna, tj. el. polje je homogeno. – Vektor brzine leži na tangenti parabole u danoj točki. – Da, iznos brzine se povećava. – Komponenta brzine koja potječe od jednolikog pravocrtnog gibanja se ne mijenja, a komponenta brzine koja potječe od jednoliko ubrzanog gibanja prema dolje se povećava. Slijedi, ukupna brzina se povećava. – Elektrizirana čestica će se gibati pravocrtno, najprije uzlazno do odgovarajuće najviše točke, a zatim silazno. – S vertikalnim hicem prema gore.
--------------------------------------	--	---

Središnji dio (konstruiranje modela)	<ul style="list-style-type: none"> – Na slici su uzlazna i silazna putanja malo odvojene radi preglednosti crteža. – Koje sile djeluju na česticu u svakoj točki uzlaznog dijela putanje? – Dakle, kolika je rezultantna sila i je li ona stalna ili promjenljiva? – Kako ćemo nacrtati vektor akceleracije u toj točki? – Je li akceleracija stalna? – Kako se čestica giba na uzlaznom dijelu putanje? Usporedite orijentacije brzine čestice i sile koja na nju djeluje. – Kako ćemo u toj točki nacrtati vektor brzine? – Mijenja li se brzina čestice od točke do točke na uzlaznoj putanji? – Koje sile djeluju na elektriziranu česticu kada se ona nalazi u svakoj točki na silaznom dijelu putanje? – Kako ćemo u toj točki nacrtati vektor akceleracije? – Jesu li vektori akceleracije i el. sile stalni? – Kako se čestica giba na silaznoj putanji? – Kako biste opisali brzinu čestice na silaznoj putanji? 	<ul style="list-style-type: none"> – Djeluje samo električna sila jer smo zanemarili silu težu. – Rezultantnu silu predstavlja električna sila. Ona je stalna jer je električno polje homogeno. – Vertikalno prema dolje. – Rezultantna sila je stalna pa je i akceleracija stalna. – Jednoliko usporeno pravocrtno dok brzina ne postane nula ili možemo govoriti o složenom gibanju koje se sastoji od jednolikoga pravocrtnog gibanja prema gore i jednoliko ubrzanoga gibanja prema dolje⁵ – Vertikalno prema gore. – Da, iznos brzine se smanjuje. – Samo električna sila koja je orijentirana kao i brzina čestice i ona je ujedno rezultantna sila na česticu. – Vertikalno prema dolje, jer se orijentacija akceleracije mora podudarati s orijentacijom rezultantne sile. – Jesu, jer je čestica u homogenom el. polju. – Jednoliko ubrzano pravocrtno. – Brzina ima smjer i orijentaciju vertikalno prema dolje, a iznos joj se povećava.
	<p>Nastavnica zadaje konkretan numerički zadatak za učeničko samostalno rješavanje te po potrebi dodatno pojašnjava i tumači. Pitanjima vodi učenike kroz samostalno ponavljanje i sistematizaciju obrađenog gradiva te kroz diskusiju dobivenog rješenja problema. Zadaje domaću zadaću.</p>	<p>Učenici samostalno rješavaju zadani problem. Nakon toga jedan od učenika zadatak rješava na ploči razmišljajući naglas te na taj način sažeto ponavlja i sistematizira obrađeno gradivo. Ostali učenici se po potrebi uključuju tijekom rješavanja zadatka, odgovaraju na pitanja te diskutiraju dobiveno rješenje.</p>

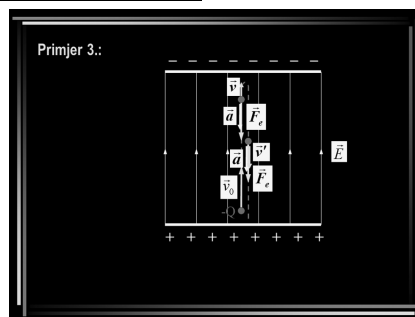
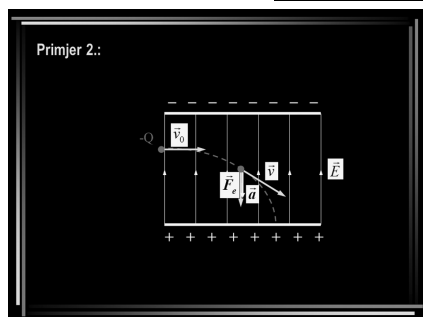
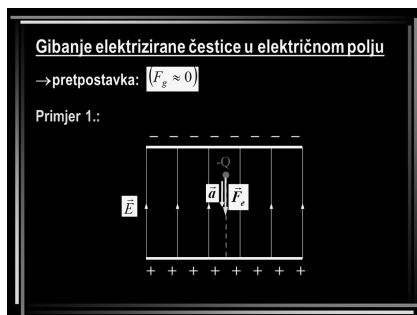
⁵ Drugi dio rečenice može se izostaviti ukoliko učenici ne iskažu potrebu za takvim objašnjenjem.

Zaključni dio (primjena modela)	<p>– Slijedi uvježbavanje obrađenog sadržaja kroz zadatke iz zbirke zadataka, udžbenika i/ili radne bilježnice od kojih ćemo jedan riješiti na satu, a dva za domaću zadaću.</p> <p>Vježba 1. zadatak</p> <p><i>Elektron je postigao brzinu 10^6 m/s nakon što je prešao put od jedne do druge elektrizirane metalne ploče. Razmak između ploča je 5.3 mm. Kolika je bila jakost električnog polja u kojemu se gibao elektron?</i></p> <p>– Zapišimo veličine koje su poznate i koje se traže te nacrtajmo elektrizirane metalne ploče i naboj koji se giba između njih.</p> <p>Postavku zadatka, skicu, tijek rješavanja i rješenje zadatka zapisati na školskoj ploči.</p> <p>$m_e = 9.11 \cdot 10^{-31}$ kg $Q_e = 1.6 \cdot 10^{-19}$ C $v = 10^6$ m/s $d = 5.3 \text{ mm} = 5.3 \cdot 10^{-3}$ m $E = ?$</p> <p>– Koje sile djeluju na elektron u električnom polju? Kolika je rezultantna sila na naboj? Kako se naboj giba? Koje izraze trebamo koristiti da bismo izračunali tražene veličine?</p> <p>– Jeste li očekivali ovakav rezultat?</p> <p>– Usporedimo ga s jakošću električnog polja 20 000 V/m koje je potrebno da zrak postane vodljiv. Koliko puta je manji?</p> <p>– Ima li to smisla? Bismo li inače mogli na navedeni način proučavati gibanje naboja u el. polju?</p>	$F_R = F_e + F_g$ $F_R \approx F_e$ $m_e \cdot a \approx E \cdot Q_e$ $E \approx \frac{m_e a}{Q_e}$ $v^2 = 2ad \implies a = \frac{v^2}{2d}$ $E \approx \frac{m_e v^2}{2dQ_e}$ $E \approx \frac{9.11 \cdot 10^{-31} \text{ kg} \cdot (10^6 \text{ m/s})^2}{2 \cdot 5.3 \cdot 10^{-3} \text{ m} \cdot 1.6 \cdot 10^{-19} \text{ C}}$ $E \approx 537.15 \text{ V/m}$ <p>– Dobivena jakost el. polja je oko 40 puta manja od one potrebne da zrak postane vodljiv.</p> <p>– Rezultat ima smisla jer u protivnom ne bismo mogli na navedeni način proučavati gibanje naboja u el. polju.</p>
---------------------------------	--	---

Plan projekcijskog platna

Napomena. Radi jednostavnosti, duljine vektora su proizvoljne, tj. nisu proporcionalne određenim iznosima odgovarajućih fizičkih veličina.

Plan školske ploče

Vježba

1. zadatak

$$m_e = 9.11 \cdot 10^{-31} \text{ kg}$$

$$Q_e = 1.6 \cdot 10^{-19} \text{ C}$$

$$v = 10^6 \text{ m/s}$$

$$d = 5.3 \text{ mm} = 5.3 \cdot 10^{-3} \text{ m}$$

$$E = ?$$

$$F_R = F_e + F_g$$

$$F_R \approx F_e$$

$$m_e \cdot a \approx E \cdot Q_e$$

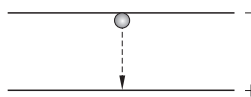
$$E \approx \frac{m_e a}{Q_e}$$

$$v^2 = 2ad \implies a = \frac{v^2}{2d}$$

$$E \approx \frac{m_e v^2}{2s Q_e}$$

$$E \approx \frac{9.11 \cdot 10^{-31} \text{ kg} \cdot (10^6 \text{ m/s})^2}{2 \cdot 5.3 \cdot 10^{-3} \text{ m} \cdot 1.6 \cdot 10^{-19} \text{ C}}$$

$$E \approx 537.15 \text{ V/m}$$

Zahvaljujem na korisnim sugestijama Željku Jakopoviću, Branki Milotić, Tatjani Ivošević i Ivici Avianiju.

Literatura

- [1] <http://hr.wikipedia.org/wiki/Kurikul> (preuzeto 3.10.2014.)
- [2] <http://www.azoo.hr/images/razno/Jakopovic.pdf> (preuzeto 3.10.2014.)
- [3] Ž. JAKOPOVIĆ, Doktorski rad: *Povezanost očekivanih postignuća i nastavnih strategija s učeničkim razumijevanjem mehanike u gimnaziji*, Filozofski fakultet u Rijeci, Sveučilište u Rijeci, (2012).
- [4] B. BLOOM, *Taxonomy of Educational Objectives: Handbook I*, New York, McKay, (1956).